

Doodziek zijn van de windmolens

DOOR JORIS POLMAN (bron: SPITS vrijdag 3 augustus 2012)

Doodziek zijn van de windmolens

Ze zijn een symbool van schone energie: windmolens. Maar onderzoek van de Universiteit van Utrecht toont aan dat omwonenden er ziek van worden. Een actiegroep in Houten stapt naar het Europese Hof voor de Rechten van de Mens van nieuwe molens tegen te houden. Het artikel is afkomstig van SPITS, vrijdag 3 augustus 2012.

In de voorbije jaren hebben we een aantal onderzoeken gedaan naar de gezondheid van omwonenden van windmolens. Het onderzoek van de Universiteit van Utrecht toont aan dat omwonenden er ziek van worden. Dit is vooral het geval bij mensen die dicht bij de molens wonen. Het onderzoek is uitgevoerd door de Universiteit van Utrecht en de Stichting Gigawiek.

De resultaten van het onderzoek zijn als volgt: Omwonenden die dicht bij windmolens wonen, ervaren meer gezondheidsklachten. Dit geldt vooral voor mensen die dicht bij de molens wonen. Het onderzoek is uitgevoerd door de Universiteit van Utrecht en de Stichting Gigawiek.

Houten en Eneco willen niet reageren

Ze zijn een symbool van schone energie: windmolens. Maar onderzoek van de Universiteit van Utrecht toont aan dat omwonenden er ziek van worden. Een actiegroep in Houten stapt naar het Europese Hof voor de Rechten van de Mens om de bouw van nieuwe molens tegen te houden.

AMSTERDAM – Ze voelen zich wel eens gemarginaliseerd. Weggezet als querulanten die op basis van drogredenen en een prachtige schone energievoorziening de nek om willen draaien. Actievoerder Maurice Bakker van de Stichting Gigawiek in Houten vecht met honderden andere gezinnen tegen de komst van drie windmolens van 150 meter hoog. Meer dan een ton gaven hij en zijn medebewoners van de wijk De Hoon 4 uit aan juridische procedures. Tevergeefs.

Maar nu lijkt het kwartje een keer de goede kant op te vallen. Nieuw onderzoek toont aan wat de bewoners in Houten al zo lang roepen: je wordt ziek van windmolens. Dat blijkt althans uit onderzoek van Kinanya Pijl van de faculteit Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Utrecht. Op basis van een uitgebreide literatuurstudie komt ze tot de conclusie dat omwonenden ziek kunnen worden van windenergie. De windturbines, zeker die van de grote modellen, maken lawaai. Mensen die daarbij in de buurt wonen, kunnen daar ziek van worden. Slapeloosheid, concentratieproblemen, angsten, duizeligheid en zelfs depressies; het is slechts een greep uit de gezondheidsklachten waar onderzoeker Pijl op stuitte.

Op 10 augustus rondt Pijl haar rapport af. Het vormt de basis voor een nieuwe, waarschijnlijk laatste procedure die de bewoners in Houten nog kunnen ondernemen tegen de komst van de

windmolens. Bakker: „We zijn al tien jaar bezig. In Nederland zijn we zelfs uitgeprocedeerd en hebben we telkens verloren. Maar we hebben nog een kans: dat is bij het Europese Hof voor de Rechten van de Mens.”

Het advocatenkantoor Amice Advocaten, dat ruim honderd gezinnen uit Houten vertegenwoordigt, gebruikt het onderzoek van de Universiteit van Utrecht om een verzoekschrift in te dienen bij het Europese Hof. Onderzoekster Pijl: „In het verzoekschrift staat de klacht centraal dat de Nederlandse wetgeving omtrent de bouw van windmolens in strijd is met het Europese Verdrag van de Rechten van de Mens. Die wetgeving laat namelijk toe dat er nabij huizen windturbines worden gebouwd die tot geluidsoverlast en de daarmee samenhangende mentale en fysieke gezondheidseffecten leidt.”

Er zijn circa honderd windmolenparken die op basis van het nieuwe onderzoek te dicht bij bebouwing zijn geplaatst, schat Fred van Leeuwen van het Nationaal Kritisch Platform Windenergie (NKPW). „De problemen zijn het grootst in de provincies die niet aan de zee liggen. En vooral bewoners van het platteland betalen de prijs. Letterlijk, want een windmolen in de buurt van je huis kan de waarde van je woning zo maar met 30 procent doen dalen. En voor de volksgezondheid is het ook niet goed.”

Internationaal zijn de normen al aangepast om rekening te houden met de gezondheid van omwonenden, stelt Van Leeuwen. Nederland is weliswaar ook strengere voorwaarden gaan hanteren, maar die regels zijn doorkruist door de Crisis- en Herstelwet. Van Leeuwen: „Procedures zijn daardoor verkort, inspraakmogelijkheden ingeperkt. Dat is in het voordeel van overheden en energiebedrijven die goede sier willen maken met de aanleg van windmolenparken.”

De juristen van Amice Advocaten en de omwonenden putten na alle eerdere tegenslagen nieuwe hoop uit het onderzoek van Pijl. Actievoerder Bakker: „Formeel kunnen we de bouw niet meer stoppen; dat is al een gepasseerd station. Maar een uitspraak van het Hof in ons voordeel zou er wel toe kunnen leiden dat de windmolens nooit zullen draaien. En zo'n uitspraak zou ook gevolgen kunnen hebben voor windmolenparken elders in het land.”

De gemeente Houten en Eneco kennen het onderzoek nog niet en wensen dan ook nog niet te reageren (zie kader). Het is volgens Van Leeuwen een typerende reactie. De overheid en energiebedrijven menen dat ze aan de goede kant van het gelijk staan, zegt het bestuurslid van Nationaal Kritisch Platform Windenergie. „Ach, ik ken zoveel lokale bestuurders die met de borst vooruit lopen omdat ze zo trots zijn op hun project.” De Houtense actievoerder Bakker betreurt dat evenzeer: „Ik heb al aangeboden dat ze mijn dak helemaal vol mogen leggen met zonnepanelen. Want wij zijn heus niet tegen schone energie. Niemand is dat. Maar er zijn zoveel gezondere alternatieven.”